

Groen, groener, groenst

De oogst aan innoverende groenprojecten

ONTWERP OORLOGSMONUMENT ANLOO

In het Evertsbos in Anloo bevond zich tijdens de Tweede Wereldoorlog een onderduikershol. De schuilplaats bestond een uitgegraven ruimte in het zand die bedekt werd door een dakconstructie en takken. Van het onderduikershol was in 2015 alleen nog de rand te zien.

De Vereniging Historisch Anloo wilde graag het verleden levend houden door de plek op een ingetogen manier weer zichtbaar te maken in het landschap. Aan Strootman Landschapsarchitecten is gevraagd een ontwerp te maken. Het ontwerp is terughoudend en accentueert de al aanwezige landschappelijke kwaliteiten. Met beperkte ingrepen is een verstilde, poëtische herdenkingsplek gecreëerd. De uitvoering van het ontwerp is grotendeels gedaan door betrokken bewoners, zoals het houten hekwerk, de houten bank en de aanleg van het pad van veldkeien. Het heeft geleid tot een plek waar men trots op is.

Opdrachtgever: Vereniging Historisch Anloo

Contactpersoon opdrachtgever: Albert Hovius, www.historischanloo.nl

Architect: Strootman Landschapsarchitecten

Contactpersoon architect: Berno Strootman, 020-4194169

Aannemer: Dorpsbewoners Anloo

VERGROENING STRAATBEELD IN DEVENTER

Groen maakt een omgeving in alle opzichten prettiger om in te leven. De Mr. H.F. de Boerlaan in Deventer is hier een levend voorbeeld van. In 2014 werd de straat volledig gereconstrueerd. Er kwam een nieuwe riolering, nieuwe bestrating, sierbestrating, groen tussen de rijbanen en nieuwe verlichting en bomen. Aanpassingen die een positieve verandering teweeg brachten. De straat is minder aantrekkelijk geworden voor doorgaand verkeer, is veiliger geworden én het woonklimaat is verbeterd. Dát is wat onder andere groen kan doen.

Het project Mr. H.F. de Boerlaan was een grootschalig project, uitgevoerd door NTP Infra voor de Gemeente Deventer. Heicom is al jaren leverancier van deze gemeente en leverde Bomengrond RAG voor de middenberm en Bomengranulaat RAG, dat werd toegepast aan de weerszijden van de weg. Bomengrond RAG houdt zuurstof vast, heeft een goed waterbergingsvermogen en kan de benodigde voedingsstoffen leveren. Bomengranulaat RAG zorgt voor een goede fundering én een zo goed mogelijk klimaat met betrekking tot doorwortelbaarheid, luchttoevoer en het bufferen van voedingsstoffen en draagkracht. Eigenschappen die maken dat het groen er drie jaar na dato uitstekend bijstaat.

Opdrachtgever: gemeente Deventer

Aannemer: NTP Infra

Leverancier: Heicom

HERINRICHTING KONINGSPLEIN MAASTRICHT

In mei van dit jaar is de firma Henssen uit Schinnen gestart met de uitvoering van de reconstructie Koningsplein/Oranjeplein te Maastricht. Het project maakt onderdeel uit van de landschappelijke herinrichting bovenop e onlangs aangelegde A2 tunnel, dwars door Maastricht. Dit gebied wordt de Groene Loper genoemd, waarbij men het vervallen weggedeelte van de vroegere A2 snelweg opnieuw inricht als een parkachtige omgeving. Dit specifieke project dat Henssen nu in uitvoering heeft, bevat alle facetten van cultuurtechniek en wegenbouw. Allereerst vindt er dan een landschappelijke aanpassing plaats van de aanwezige parkweide met halfverhardingspaden in Gravilyn, aanleg beplanting en bomen. Glooiende grondwerk inclusief bodemsanering is uitgevoerd met GPS aansturing op het materieel, waardoor een mooi beeld ontstaat. De aanliggen wegen, waaronder de druk bereden Scharnerweg wordt gereconstrueerd met asfalt en fietsrijstroken met rode asfalt. Daaronder is het rioleringsnetwerk uitgebreid en vervangen. Naast de asfaltstroken zijn betonnen busbanen uitgevoerd voor de nieuwe haltestations. Ook is in het park een bevrijdingsmonument gerenoveerd en omliggende straatwerk aldaar gereinigd en vervangen. Ten slotte is het gebied aangekleed met zitbanken en verlichting om een aangenaam verblijf van de omgeving in het nieuwe park te kunnen garanderen. Kortom: het hele scala van buiteninrichting is aanwezig in het project.

Aanneemsom: € 847.000

Opdrachtgever: Gemeente Maastricht

Contactpersoon opdrachtgever: John Martens, john.martens@maastricht.nl

Architect: Gemeente Maastricht

Aannemer: Henssen Groen BV

Contactpersoon aannemer: Jordy Redding, jordy@henssen.nl

BURGERPARTICIPATIE BIJ ONDERHOUD VASTEPLANTEN IN DORDRECHT

In het kader van een herinrichting van een 30 kilometer zone zijn er nieuwe plantvakken aangelegd in de Albert Cuyp – en Nicolaas Maessingel in Dordrecht. De plantvakken zijn aangeplant met vasteplanten volgens het GreentoColour-concept van Griffioen Wassenaar. Bijzonder aan dit project is dat de gemeente met de bewoners een overeenkomst heeft gesloten waarbij de bewoners zich verbinden om voor vijf jaar het onderhoud van de beplanting voor hun rekening te nemen. De GreentoColour-beplanting leent zich hier goed hiervoor. Binnen één groeiseizoen zijn de vasteplanten nagenoeg dichtgegroeid waardoor onkruid weinig kans krijgt. Het concept is een maatwerk oplossing van ontwerp en sortiment, grondbewerking, pot 11 kwaliteit planten en een maa- en bemestingsplan. Resultaat is een duurzame, attractieve beplanting met lage beheerkosten. Voor omwonenden en voorbijgangers levert het een kleurrijke uitstraling op. Bovendien is de natuur erbij gebaat aangezien de bloemen veel nuttige insecten aantrekken.

Opdrachtgever: Gemeente Dordrecht

Aannemer: Griffioen Wassenaar BV, GreentoColour®

Contactpersoon aannemer: Bert Griffioen

AANLEG SPOORPARK TILBURG

Brouwers Groenaanemers, gevestigd in De Moer, start met de (aanleg) werkzaamheden voor een modern en groen aan te leggen Spoorpark in Tilburg. Een burgerinitiatief midden in de stad. Een paar jaar geleden kocht de gemeente Tilburg het voormalig Van Gend & Loos-terrein. Het terrein is 7,5 ha. groot, centrum-stedelijk gelegen en maakt deel uit van de Spoorzone. Brouwers Groenaanemers heeft dit project aangenomen op basis van EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving) waarbij behoud en versterken van de Biodiversiteit de doorslag heeft gegeven. Het project is voor 2,7 miljoen euro aangenomen. Het Spoorpark zal naast een plek voor Urban sports, beachvolleybal, horeca, stadscamping en scouting tevens een multifunctioneel eventsterrein worden, waarbij de nadruk ligt op Levend Water. Door aangewezen kwartiermakers zal er gestuurd worden op een samenwerking. De officiële eerste 'spade in de grond' heeft op zaterdag 11 november jongstleden plaats gevonden. In aanwezigheid van Wethouder Berend de Vries en jonge scoutingleden van Scouting Esjeka Tilburg werd de eerste spade in de grond gestoken. De officiële start voor de aanleg van dit prachtige burgerinitiatief, het groene hart van Tilburg!

Aanneemsom: 2,7 miljoen euro

Opdrachtgever: Stichting Spoorpark

Contactgegevens opdrachtgever: info@spoorparktilburg.nl

Aannemer: Brouwers Groenaanemers

Contactpersoon aannemer: Ronald Kusters (directeur/eigenaar)

Aanneemsom: circa €165.000,- incl. BTW

Opdrachtgever: Schoolplein de Burgthof te Barneveld

Contactpersoon opdrachtgever: Arco van Houwelingen, directie@de-fontein.nl

Architect: Donkergroen Ontwerp & Advies

Contactpersoon architect: Sarah Bosman, info@donkergroen.nl

Aannemer: Donkergroen

Contactpersoon aannemer: Jacko Manse, info@donkergroen.nl

REALISATIE LANDSCAPING PROJECT IN SINGAPORE

Intergrass heeft, in samenwerking met Fivestargrass en lokale krachten, een bijzonder Landscaping project gerealiseerd in Singapore. Bij de Australian International School zijn er allerlei speelplekken en balkons voorzien van kunstgras. Het kunstgras dat hiervoor gebruikt is komt uit de landscaping-productlijn van Fivestargrass. Dit type kunstgras wordt ook veel gebruikt bij de aanleg van tuinen.

De studenten van deze school komen hier al op zeer jonge leeftijd naar toe en gaan pas van de school af wanneer ze afgestudeerd zijn. Daarom zijn er bijvoorbeeld een veelvoud van speelplekken en ook studentenkamers aanwezig in dit schoolgebouw. Op deze foto kunt u één van de speelplaatsen zien die we geïnstalleerd hebben. In totaal is er op meer dan honderd balkons en op allerlei speelplaatsen (op meerdere verdiepingen) kunstgras aangelegd.

Opdrachtgever: Fivestargrass

Contactgegevens opdrachtgever: info@fivestargrass.nl

Aannemer: Intergrass

Contactgegevens aannemer: info@intergrass.nl

AANLEG SCHOOLPLEIN DE BURGTHOF IN BARNEVELD

Het begon met de wens voor een nieuw plein met een groene uitstraling, dat uitdaagt tot sporten en bewegen en met een grote diversiteit aan speelmogelijkheden. De bergingen waren de scholen een doorn in het oog en het plein moest een speeldruk van 750 kinderen per dag aan kunnen. De ontworpen 'groene loper' ligt dwars over de pleinen en verbindt de drie scholen met elkaar. De loper is gemaakt van kunstgras en een Flexis rubberondergrond in diverse kleuren. De kleuren corresponderen met de kleuren van de scholen en de verschillende vormen als strepen, stippen en lijnen geven de kinderen leuke speelaanleidingen. Kriskras in de loper zijn de bergingen geplaatst, waardoor ze mee doen in het geheel en gebruikt kunnen worden in het spel. Er kan tegen de bergingen aangesprongen worden bij de verschillende freerunparcours, daarnaast kunnen de kinderen zich erachter verstoppen en zijn er bergingen met een twisterbord voor het spelen van het twisterspel. De diverse bomen, waaronder de levende klimboom, geven het plein een groen karakter. De rubbervloer die helemaal op maat gemaakt is in de kleuren van de scholen.

ONTWERP BIJLMERDREEF IN AMSTERDAM

Karres+brands heeft in opdracht van ING en gemeente Amsterdam een schetsontwerp voor de Bijlmerdreef gemaakt, als eerste verkenning van de mogelijkheden tot verbetering van het openbaar gebied. De gemeenschappelijke ambitie van ING en gemeente Amsterdam is om van de Bijlmerdreef een aantrekkelijke, uitnodigende en duurzame straat te maken. De straat van de toekomst moet op een andere manier omgaan met de gevolgen van klimaatverandering door water te bufferen, infiltreren en misschien te hergebruiken. Op deze manier draagt de Bijlmerdreef bij aan de doelstellingen van 'Amsterdam Rainproof'. De straat van de toekomst gaat een rol spelen in het metabolisme van de stad, gaat stromen van energie koppelen, gaat restwarmte gebruiken, energie opslaan en misschien wel energie produceren. De straat van de toekomst is gemaakt van gerecyclede materialen, CO2 neutrale materialen en heeft misschien wel een negatieve CO2-footprint. En bovenal is de straat van de toekomst smart door nieuwe manieren van mobiliteit te faciliteren, smart lighting systemen toe te passen en de straat van de toekomst is adaptief zodat de straat reageert op onze manier van gebruiken.

Opdrachtgever: gemeente Amsterdam

Contactpersoon opdrachtgever: Jedidja van Wijngaarden,
j.van.wijngaarden@amsterdam.nl

Landschapsarchitect: karres+brands

Contactpersoon landschapsarchitect: Allard Terwel,
a.terwel@karresenbrands.nl

AANLEGGEN VAN RECREATIEVE WANDEL- EN FIETSPADEN IN ZUTPHEN

In de gemeente Zutphen zijn veel recreatieve wandel- en fietspaden aanwezig. Veel van deze paden, die gedeeltelijk bestaan uit asfalt, zijn aangelegd in een groene omgeving. Dat is mooi, maar in het verleden werd er niet altijd goed nagedacht over de combinatie asfalt en boom. Hierdoor is er de problematiek dat de bomen het asfalt opdrukken. Dit leidde tot hoge onderhoudskosten. Vanwege esthetische- en onderhoudstechnische redenen is er gekozen om de asfaltpaden om te vormen naar paden van halfverhardingen.

Van de Bijl & Heierman b.v. heeft van de gemeente Zutphen de opdracht gekregen om de asfaltpaden om te vormen naar halfverhardingen. De asfaltpaden zijn gefreesd en het gefreesde materiaal is hergebruikt als fundatie voor de aan te leggen halfverharding. De aannemer heeft in eerste instantie een pad aangelegd met Graustabiel 0/12 en Graumont 0/12. Samen met de gemeente Zutphen zijn deze materialen beoordeeld. De keuze is gevallen op Graumont 0/12. Dit materiaal werd als natuurlijker aangemerkt en is om deze reden dan ook toegepast in de rest van de gemeente. Het aanwezig asfalt is gefreesd en hergebruikt als fundatie-materiaal voor de aan te leggen wandel- en fietspaden.

Aanneemsom: € 110.000,00

Opdrachtgever: Gemeente Zutphen

Contactpersoon opdrachtgever: de heer J. Hofstede,
j.hofstede@zutphen.nl en 06 51 98 84 89

Aannemer: v.d. Bijl & Heierman b.v.

Contactpersoon aannemer: de heer M. Stufken,
martin@vdbh.nl en 06 26 81 20 50

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-7258